

Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 15
hallituksen esityksestä, joka koskee Yhdistyneiden Kansakuntien kanssa Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimivan Helsingin kriminaalipoliittisen instituutin perustamisesta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymistä sekä sopimuksen soveltamista

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 21 päivästä toukokuuta 1982 lähettänyt hallituksen edellä mainitun esityksen n:o 62 ulkoasiainvaliokuntaan. Asian johdosta ovat olleet kuultavina toimistopäällikkö Holger Rotkirch ulkoasiainministeriöstä, lainsäädäntöjohtaja Ahti Rihti oikeusministeriöstä ja oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen johtaja Patrik Törnudd. Käsiteltävään asiaan ulkoasiainvaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen hallituksen ja Yhdistyneiden Kansakuntien välillä 23 päivänä joulukuuta 1981 New Yorkissa tehdyn sopimuksen Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimivan Helsingin kriminaalipoliittisen instituutin perustamisesta, jäljempänä sopimus ja instituutti. Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua Suomen voimaansaattamisilmoituksesta ja on voimassa 1 päivään tammikuuta 1988. Sopimus on molemminpuolisesti irtisanottavissa ja lakkaa olemasta voimassa 90 päivän kuluttua kirjallisesta irtisanomisilmoituksesta. Toisaalta sopimuksen voimassaoloaikaa voidaan jatkaa osapuolten sopimaksi ajaksi. Sopimuksella perustettavan instituutin toiminta on tarkoitus aloittaa 1 päivänä syyskuuta 1982.

YK:n yleiskokous hyväksyi 18 päivänä joulukuuta 1972 suosituksen alueellisten koulutus- ja tutkimustoimintaa harjoittavien kriminaalipoliittisten laitosten kehittämiseksi ja laajentamiseksi. Perustamalla instituutin Suomi toteuttaa osaltaan Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssissa hyväksyttyä periaatetta rauhanomaisen kansainvälisen yhteistoiminnan aktiivisesta kehittämisestä Euroopan maiden välillä. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen kanssa kiinteässä yhteistyössä toimivan instituutin tavoitteena on edistää mahdollisuuksia sään-

nölliseen tietojen ja kokemusten vaihtoon kriminaalipoliittikan alalla Euroopan maiden välillä näiden yhteiskunta- ja talousjärjestelmästä riippumatta sekä alan asiantuntijoiden koulutusta ja rikosten ehkäisyyn ja kriminaalipoliittikkaan liittyvää tutkimusta.

Instituutilla olisi itsenäinen YK:sta erillinen asema ja käytännössä se toimisi Suomen valtion laitoksena. Hallitusmuodon 65 §:n 1 momentti edellyttää siten, että instituutin perustamisesta säädetään lailla, joten sopimuksen instituutin järjestysmuotoa ja toimintaa koskevat määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan. Sopimuksesta aiheutuu lisäksi valtiolle useampivuotisia menoja, joten eduskunnan suostumus on myös tältä osin tarpeen.

Hallituksen esityksen perustelujen ja saamiensa selvitysten perusteella ulkoasiainvaliokunta pitää sopimuksen hyväksymistä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena sekä puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien ehdotusten hyväksymistä.

Edellä esitettyyn viitaten ulkoasiainvaliokunta kunnioittaen esittää,

että Eduskunta hyväksyisi ne New Yorkissa 23 päivänä joulukuuta 1981 tehdyn Suomen hallituksen ja Yhdistyneiden Kansakuntien välisen, Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimivan Helsingin kriminaalipoliittisen instituutin perustamista koskevan sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Samalla valiokunta ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 1982

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Työläjärvi, varapuheenjohtaja Zilliacus, jäsenet Almgren, Björklund, Kanerva, Kangas, E. Laine, Liikainen, Raatikainen ja Sillantaus sekä varajäsenet Juvela ja Ursin.
